

V kolumbijském Cali proběhla největší konference OSN k ochraně biodiverzity. ČR zastupovala delegace MŽP vedená ministrem Hladíkem

5.11.2024 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Ve dnech 21. října až 2. listopadu 2024 se ve městě Cali v Kolumbii uskutečnilo 16. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti a paralelní zasedání jejich protokolů, jichž se zúčastnilo více než 20 tisíc delegátů z celého světa.

Schválilo se rozhodnutí posilující roli původních obyvatel v ochraně a udržitelném využívání biodiverzity, zjednodušení ochrany mořské biodiverzity, dále také důraz na ochranu rostlin nebo na vztah mezi biodiverzitou a změnou klimatu. Státům se nepodařilo dohodnout na nastavení parametrů sledování pokroku v naplňování globálního rámce pro biologickou rozmanitost, ani strategie pro zajištění financí. Současně proběhlo jednání na vysoké úrovni, kde se sešli prezidenti a ministři z celého světa. Českou republiku zde zastupoval ministr životního prostředí Petr Hladík.

Jednalo se o první zasedání konference smluvních stran neboli COP od momentu, kdy byl v roce 2022 během českého předsednictví Radě EU přijat v Montrealu nový globální rámec pro biologickou rozmanitost. Významná část agendy se tak zaměřila právě na implementaci globálního rámce. Jedním z prioritních cílů bylo dohodnout přesné nastavení parametrů a způsobu monitoringu ochrany a udržitelného využívání celosvětové biodiverzity. Mezi další významné body agendy COP 16 patřilo například nastavení posíleného finančního rámce, který podpoří implementaci globálního rámce a obecně cílů úmluvy, nebo posílení role původních obyvatel a místních komunit v ochraně biodiverzity, což bylo důležitým tématem především pro hostitelskou Kolumbii.

Z pohledu Evropské unie i České republiky nebyly naplněny celkové ambice konference, protože nedošlo k přijetí dohody v oblasti nastavení rámce pro sledování pokroku. Na konferenci se nedohodlo financování ochrany biodiverzity v rozvojových zemích, jelikož některé státy požadovaly vznik dalšího nového fondu, který by těmto zemím přispíval. Česká republika spolu s dalšími státy EU požaduje využití stávajícího fondu, ve kterém už finance na tuto oblast jsou. *„Ve shodě s ostatními zeměmi EU, ale také s dalšími významnými dárci, jako je Norsko, Švýcarsko, Británie, Japonsko, Austrálie, Nový Zéland, nebo Kanada, považujeme za nadbytečné a administrativně i finančně náročné, aby vznikl nový fond v situaci, kdy už existuje fond pro podporu biodiverzity, vytvořený v rámci GEF (Global Environmental Facility),“* uvedl **Ladislav Miko, poradce ministra životního prostředí**, a dodal: *„Finální jednání COP 16 se protáhla do ranních sobotních hodin, kdy už kvůli nedostatečnému kvoru nemohla být přijata žádná rozhodnutí a zasedání tak bylo přerušeno.“*

Za přelomové lze považovat zřízení Fondu z Cali, do nějž by měly přispívat velké společnosti využívající biologickou rozmanitost a získané prostředky by směřovaly na financování ochrany a udržitelného využívání biodiverzity v rozvojových zemích. Dále také vítáme přijetí rozhodnutí posilující role původních obyvatel v ochraně a udržitelném využívání biodiverzity a nastavení mechanismu pro vyhlášení mořských chráněných území nebo posílení vazeb mezi agendou ochrany biodiverzity a klimatu.

Ve druhém týdnu konference se uskutečnilo jednání na vysoké úrovni. Ministr životního prostředí Petr Hladík, vystoupil na plenárním jednání a na ministerských dialozích týkajících se například řešení environmentálních krizí, znečišťování plasty a chemikáliemi nebo také posílení implementace globálního rámce a většího provázání ochrany biodiverzity s agendou ochrany klimatu. *„Je důležité sdílet zkušenosti a možnosti řešení v oblasti životního prostředí. Česká republika může být v mnoha ohledech inspirací ostatním státům, například obnovou mokřadů a vrácením řek do původních koryt podporujeme zadržování vody v krajině a také navracíme původní rostliny a živočichy do řek. Hlavním tématem konference bylo také nastavení monitoringu biodiverzity. My Češi umíme velmi dobře monitorovat biodiverzitu, děláme to již desítky let a učíme to i další státy. V Cali jsem proto prezentoval i tyto zkušenosti České republiky,“* uvedl **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)** a doplnil: *„Podstatným tématem pro mě bylo i znečištění plasty a chemikáliemi. Tyto složky se dostávají do půdy a vody a mají tak velmi negativní vliv na životní prostředí, ale také na lidské zdraví.“*

Ministr Hladík se kromě setkání s generálním tajemníkem OSN zúčastnil také řady bilaterálních jednání. *„Potkal jsem se s vysokým představitelem Keni. Tato země má obrovský potenciál pro český byznys, například v oblasti čištění odpadních vod a cirkularity materiálů. Dále jsem jednal s Korejci, se kterými nyní spolupracujeme na výstavbě jaderné elektrárny a vidím potenciál pro rozšíření spolupráce i v dalších oblastech. Neopomenul jsem jednání s latinskoamerickými státy, kde je velká příležitost pro spolupráci v oblasti byznysu, a s evropskými zeměmi, které usilují o členství v EU a kterým tak můžeme předat vlastní zkušenosti,“* dodal ministr.

https://www.mzp.cz/cz/news_20241104_V-kolumbijskem-Cali-probehla-nejvetši-konference-OSN-k-ochrane-biodiverzity-CR-zastupovala-delegace-MZP-vedena-ministrem-Hladikem